

ข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ฉบับที่ ๒๙

ว่าด้วยสิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบิน พนักงานควบคุมการจราจรสากลทางอากาศ
และพนักงานอำนวยการบิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖/๑ มาตรา ๑๕ (๗) และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๘๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบกับมติคณะกรรมการการบินพลเรือนในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย จึงออกข้อบังคับเพื่อให้สอดคล้องตามภาคผนวก ๑ และบทแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวก ๑ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๔๔ และ EASA Part - Flight Crew Licencing (Part - FCL) และ Part - Air Traffic Controllers (Part - ATCO) เกี่ยวกับสิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบิน พนักงานควบคุมการจราจรสากลทางอากาศ และพนักงานอำนวยการบินไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับฉบับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยสิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบิน พนักงานควบคุมการจราจรสากลทางอากาศ และพนักงานอำนวยการบิน”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๗ ว่าด้วยสิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบิน พนักงานควบคุมการจราจรสากลทางอากาศ และพนักงานอำนวยการบิน ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“ศิษย์พนักงานควบคุมการจราจรสากลทางอากาศ” หมายความว่า ผู้ที่จบการศึกษาตามหลักสูตรการควบคุมการจราจรสากลทางอากาศที่ผู้อำนวยการรับรองจากสถาบันที่ผู้อำนวยการรับรอง ซึ่งยังไม่ได้รับใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรสากลทางอากาศ แต่ได้ฝึกปฏิบัติงานควบคุมการจราจรสากลจริงภายใต้การอำนวยการของผู้มีศักยภาพควบคุมการจราจรสากลที่เหมาะสม ณ หน่วยงานควบคุมการจราจรสากลบริเวณสนามบิน เขตประชิดสนามบิน หรือในพื้นที่ควบคุม

“เครื่องร่อนมอเตอร์ทัวริ่ง (Touring Motor Gliders (TMGs))” หมายความว่า เครื่องร่อนที่ปฏิบัติการบินโดยการขับเคลื่อนด้วยแรงของเครื่องยนต์ขณะทำการริ่งขึ้น (Taking Off) และบินไต่ระดับ (Climbing) ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติการบิน โดยที่ฐานติดตั้งเครื่องยนต์ไม่สามารถพับเก็บเข้า (Mounted, Non-Retractable Engine) ภายในลำตัวได้ รวมทั้งไม่สามารถพับเก็บไปพับ (Non - Retractable Propeller) ได้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

ข้อ ๔ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินมีสิทธิทำการ ดังนี้

(๑) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินศิษย์การบิน มีสิทธิทำการเฉพาะการทำการบินภายใต้กฎหมายและระเบียบของประเทศไทย ดังนี้

(ก) ทำการบินคู่กับครุการบิน (Dual and Student Pilot-in-Command) หรือบินเดี่ยวภายใต้การควบคุมโดยครุการบิน (Solo) หรือได้รับอนุญาตจากครุการบิน หรือทำการบินเพื่อทดสอบภาคอากาศโดยผู้ทดสอบภาคอากาศนักบินเพื่อออกใบอนุญาตหรือศักยภาพบิน

(ข) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๒) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคลเครื่องบิน นักบินส่วนบุคคลไฮลิคอปเตอร์ และนักบินส่วนบุคคลน้ำทางอากาศ มีสิทธิ

(ก) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานหรือนักบินผู้ช่วย โดยไม่มีค่าตอบแทนในเครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ หรือน้ำทางอากาศ (Airship) ที่ไม่ได้บินเพื่อบาเน็จทางการค้า (Non-Revenue Flight)

(ข) ทำหน้าที่เป็นครุการบิน หรือผู้ทดสอบภาคอากาศนักบิน เมื่อได้รับศักยภาพบินหรือใบอนุญาตครุการบินหรือใบอนุญาตผู้ทดสอบภาคอากาศนักบิน โดยมีค่าตอบแทนได้ในเครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ หรือน้ำทางอากาศ (Airship) สำหรับการออกหรือต่ออายุใบอนุญาต หรือศักยภาพบิน สำหรับใบอนุญาตนักบินอากาศยานเบา หรือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคล ตามประเภทอากาศยานที่ตนถือใบอนุญาต

(ค) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยาน เพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

ทั้งนี้ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคลเครื่องบินและนักบินส่วนบุคคลไฮลิคอปเตอร์ มีสิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบินเบาหรือนักบินไฮลิคอปเตอร์เบาตาม (๑๒) ตามประเภทอากาศยานที่ตนถือใบอนุญาต

(๓) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินผู้ช่วยเครื่องบิน มีสิทธิตาม (๒) ทั้งนี้ ก่อนที่จะใช้สิทธิทำการบินดังกล่าว ผู้ถือใบอนุญาตนักบินผู้ช่วยเครื่องบินจะต้องมีความชำนาญของผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคล และมีสิทธิ

(ก) ทำการบินตามกฎการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบินในเครื่องบิน ซึ่งตามใบอนุญาต แบบกำหนดให้ใช้นักบินมากกว่าหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน (Multi-Crew Operations)

(ข) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ช่วยในเครื่องบิน ซึ่งตามใบอนุญาต แบบกำหนดให้มีนักบินผู้ช่วยในการปฏิบัติการบิน

(ค) ทำการบินตามกฎการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบินในเครื่องบินซึ่งตามใบรับรองแบบกำหนดให้ใช้นักบินหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน ทั้งนี้ ก่อนที่จะใช้สิทธิทำการบินดังกล่าว ผู้ถือใบอนุญาตนักบินผู้ช่วยเครื่องบินจะต้องมีขีดความสามารถในการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน ในเครื่องบินซึ่งตามใบรับรองแบบกำหนดให้ใช้นักบินหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน โดยจะต้องสำเร็จหลักสูตรเครื่องวัดประกอบการบินในฐานะผู้ควบคุมอากาศยาน ที่ผู้อำนวยการรับรองจากสถาบันที่ผู้อำนวยการรับรองและผ่านการทดสอบภาคอากาศในการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบินเครื่องบินที่กำหนดให้ใช้นักบินหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน

(ง) มีสิทธิทำการของนักบินพาณิชย์ตรีเครื่องบินตาม (๔) ทั้งนี้ ก่อนที่จะใช้สิทธิทำการบินดังกล่าว ผู้ถือใบอนุญาตนักบินผู้ช่วยเครื่องบินจะต้อง

๑) ทำการบินกับเครื่องบินไม่น้อยกว่า ๗๐ ชั่วโมงบิน โดยเป็นการทำการบินในฐานนักบินผู้ควบคุมเครื่องบินทั้งหมด หรือเป็นการทำการบินไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมงบิน ในฐานะนักบินผู้ควบคุมเครื่องบิน และมีชั่วโมงบินเพิ่มเติมในฐานะนักบินผู้ควบคุมเครื่องบินภายใต้การอำนวยการ

๒) ชั่วโมงบินตามข้อ ๑) จะต้องเป็นการทำการบินเดินทางด้วยกฎการบินแบบทัศนวิสัย (VFR) ในฐานะนักบินผู้ควบคุมเครื่องบินไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมงบิน หรือทำการบินเดินทางไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมงบิน ในฐานะนักบินผู้ควบคุมเครื่องบินและมีชั่วโมงบินเพิ่มเติมอีก ๑๐ ชั่วโมงบิน ในฐานะนักบินผู้ควบคุมเครื่องบินภายใต้การอำนวยการ ซึ่งการเดินทางครั้งหนึ่งต้องมีระยะทางอย่างน้อย ๕๔๐ กิโลเมตร (300 NM) และต้องจบการบินลง (Full - Stop Landing) ที่สนามบินต่างกันอย่างน้อยสองแห่ง ซึ่งไม่ใช่สนามบินที่ทำการบินขึ้น

๓) ต้องมีศักยภาพการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบินที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ และต้องมีชั่วโมงบินคู่กับครุการบินในการทำการบินแบบทัศนวิสัยอย่างน้อย ๑๕ ชั่วโมงบิน (Dual Visual Flight Instruction) และทำการบินไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมงบินกับเครื่องบิน ซึ่งตามใบรับรองแบบกำหนดให้สามารถขนส่งผู้โดยสารและนักบินได้อย่างน้อย ๕ คนขึ้นไป โดยเครื่องบินจะต้องมีลักษณะใบพัด สามารถปรับมุมประทับภาคอากาศได้ (Variable Pitch Propeller) และฐานล้อสามารถพับเก็บได้ (Retractable Landing Gear)

๔) ผ่านการทดสอบภาคอากาศตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อกำหนดของผู้อำนวยการ

(๔) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินพาณิชย์ตรีเครื่องบิน นักบินพาณิชย์ตรีไฮลิคอปเตอร์ และนักบินพาณิชย์ตรีนิรภารอากาศ มีสิทธิตาม (๒) และมีสิทธิ

(ก) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานหรือนักบินผู้ช่วยในเครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ หรือนิรภารอากาศ (Airship) ที่ไม่ได้เป็นขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Non Commercial Air Transport)

(ข) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานในเครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ หรือนิรภารอากาศ ที่บินขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) ซึ่งตามใบรับรองแบบกำหนดให้ใช้นักบินหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน

(ค) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ช่วยในเครื่องบิน เอลิคอปเตอร์ หรือนาวาอากาศ ที่บินขึ้นส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) ซึ่งตามใบรับรองแบบกำหนดให้มีนักบินผู้ช่วยในการปฏิบัติการบิน

(๔) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินพาณิชย์เอกเครื่องบิน และนักบินพาณิชย์เอกเอลิคอปเตอร์ มีสิทธิตาม (๔) และมีสิทธิ

(ก) ทำการบินตามกฎการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบินตามประเภทอากาศยานที่ตนถือใบอนุญาต

(ข) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานตามประเภทอากาศยานที่ตนถือใบอนุญาตที่บินขึ้นส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) ซึ่งตามใบรับรองแบบกำหนดให้ใช้นักบินมากกว่าหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน (Multi-Crew Operations)

ถ้าผู้ถือใบอนุญาตนักบินพาณิชย์เอกเครื่องบินเคยเป็นผู้ถือใบอนุญาตนักบินผู้ช่วยเครื่องบินโดยไม่เคยเป็นผู้ถือใบอนุญาตนักบินพาณิชย์ตระเครื่องบินมาก่อน สิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบินพาณิชย์เอกเครื่องบินนั้นจะถูกจำกัดเฉพาะการบินกับเครื่องบินซึ่งตามใบรับรองแบบกำหนดให้ใช้นักบินมากกว่าหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน (Multi-Crew Operations) เว้นแต่ผู้ถือใบอนุญาตนักบินพาณิชย์เอกเครื่องบินนั้นได้เคยทำการบินตาม (๓) (ค) และ (ง) มา ก่อน ทั้งนี้ การจำกัดสิทธิดังกล่าวจะต้องถูกบันทึกไว้ในใบอนุญาตนักบินพาณิชย์เอกเครื่องบิน

(๖) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยกรรมการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (Instrument Rating) สำหรับเครื่องบิน เอลิคอปเตอร์ และนาวาอากาศ มีสิทธิทำการบินตามกฎการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน และมีสิทธิทำการบินกับอากาศยานภายใต้กฎการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน รวมถึงการปฏิบัติการบินด้วยวิธีการแบบ Performance-Based Navigation; PBN โดยมีระยะในการตัดสินใจบินลงไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ฟุต (๖๐ เมตร) เหนือพื้นดิน หากมีระยะในการตัดสินใจบินลงต่ำกว่า ๒๐๐ ฟุต (๖๐ เมตร) เหนือพื้นดินจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดในเรื่องการปฏิบัติการของผู้ได้รับใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ

ทั้งนี้ สิทธิทำการดังกล่าวจะใช้ได้เมื่อมีการบันทึกศักยกรรมการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (IR หรือ IR/PBN) นั้นลงในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่โดยจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของผู้อำนวยการ

ในกรณีผู้ถือใบอนุญาตนักบินเอลิคอปเตอร์มีสิทธิทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานด้วยเครื่องวัดประกอบการบินกับเอลิคอปเตอร์แบบที่ใช้นักบินหลายคน จะต้องมีช่วงบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบินไม่น้อยกว่า ๗๐ ชั่วโมง โดยสามารถใช้เวลาบินภาคพื้นด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (Instrument ground time) มาคำนวณได้ไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมงบิน

(๗) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยกรรมการบิน ๗ ประเภท ได้แก่

(ก) ศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศ (Flight Instructor - FI)

(ข) ศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศ สำหรับศักยทำการอากาศยานเฉพาะแบบ (Type Rating Instructor - TRI)

(ค) ศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศสำหรับศักยทำการชั้น (Class Rating Instructor - CRI)

(ง) ศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศสำหรับศักยการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (Instrument Rating Instructor - IRI)

(จ) ศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการบินในสภาพะปกติ ผิดปกติ และในกรณีฉุกเฉินกับเครื่องช่วยฝึกบินตามแบบที่จะทำการสอน (Synthetic Flight Instructor - SFI)

(ฉ) ศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนการปฏิบัติการบินร่วมกันในสภาพะปกติ ผิดปกติ และในกรณีฉุกเฉิน (Multi - Crew Cooperation Instructor - MCCI)

(ช) ศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติการบินในสภาพะปกติ ผิดปกติ และในกรณีฉุกเฉินกับเครื่องช่วยฝึกบินตามแบบที่จะทำการสอน (Synthetic Training Instructor - STI)

ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศตาม (ก) - (ช) มีสิทธิทำการสอนภาคอากาศกับอากาศยาน หรือเครื่องช่วยฝึกบินจำลองตามประเภทและศักยการบิน ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือใบรับรอง ดังนี้

(ก) สิทธิทำการทัวไป ดังนี้

๑) ควบคุมดูแลการบินเดี่ยวของผู้ถือใบอนุญาตนักบินศิษย์การบิน หรือ

๒) ทำการสอนภาคอากาศเพื่อออกหรือต่ออายุใบอนุญาตหรือศักยการบินสำหรับนักบินส่วนบุคคล นักบินผู้ช่วยเครื่องบิน นักบินพาณิชย์ตระหง่าน นักบินเครื่องร่อน นักบินบัลลูน นักบินอากาศยานเบา ศักยการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน ศักยครูการบิน ศักยการบินตามชั้น (Class Rating) ศักยทำการกับอากาศยานเฉพาะแบบอากาศยาน และศักยการบินเพิ่มเติม หรือ

๓) สาธิตวิปปฏิบัติการบินให้แก่บุคคลผู้ไม่ได้ใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่เพื่อหาความรู้ การกีฬา และบันเทิง โดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการฝึกบิน หรือ

๔) ทำการสอนภาคอากาศสำหรับหลักสูตรการทำการบินร่วมกัน (Multi - Crew Cooperation (MCC))

(ข) สิทธิทำการเฉพาะศักยครูการบินแต่ละประเภท ตลอดจนเงื่อนไขในการใช้สิทธิทำการข้อจำกัดในการใช้สิทธิทำการและเงื่อนไขการปลดข้อจำกัดในการใช้สิทธิทำการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของผู้อำนวยการ

ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยครุการบินจะทำหน้าที่เป็นครูฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศ และใช้สิทธิทำการตามวรรคสอง (ก) และ (ข) ได้ เมื่อได้รับใบรับรองครุการบินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของผู้อำนวยการ แต่สำหรับศักยครุฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศ (Flight Instructor - FI) ศักยครุฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศสำหรับศักยทำการอากาศยานเฉพาะแบบ (Type Rating Instructor - TRI) ศักยครุฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศสำหรับศักยทำการชั้น (Class Rating Instructor - CRI) ศักยครุฝึกผู้ประจำหน้าที่ในอากาศนักบินที่ทำการสอนภาคอากาศสำหรับศักยการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (Instrument Rating Instructor - IRI) นอกจากได้รับใบรับรองครุการบินแล้วจะต้องมีการบันทึกศักยนั้นในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่

ทั้งนี้ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยครุการบินต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้สถาบันฝึกอบรมด้านการบินที่ผู้อำนวยการรับรอง หรือปฏิบัติหน้าที่ภายใต้สังกัดผู้ถือใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการเป็นรายกรณี

(๘) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยการบินเครื่องบินเครื่องยนต์เดียวหรือหลายเครื่องยนต์ (Single/Multi Engine Rating) และศักยการบินอากาศยานเฉพาะแบบ (Type Rating) มีสิทธิทำการบินกับเครื่องบินเครื่องยนต์เดียวหรือหลายเครื่องยนต์และกับอากาศยานเฉพาะแบบได้เมื่อมีการบันทึกศักยทำการนั้นลงในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่

(๙) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยการบินเพิ่มเติม (Additional Rating) ๓ ประเภท ได้แก่

(ก) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยการบินพาดแผล (Aerobatic Rating) มีสิทธิทำการบินพาดแผลได้เฉพาะกับอากาศยานประเภทเดียวกับอากาศยานที่ตนฝึกบินตามหลักสูตรที่ตนสำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นหลักสูตรที่ผู้อำนวยการรับรองจากสถาบันที่ผู้อำนวยการรับรอง เมื่อมีการบันทึกศักยนั้นลงในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่

(ข) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยการบินลากเครื่องร่อนและลากป้าย (The Glider and Banner Towing Ratings) มีสิทธิทำการบินลากจูงเครื่องร่อนและลากป้ายได้เฉพาะการทำการบินตามวิธีการลากป้ายที่ตนได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ตนสำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นหลักสูตรที่ผู้อำนวยการรับรองจากสถาบันที่ผู้อำนวยการรับรอง เมื่อมีการบันทึกศักยนั้นลงในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่

ทั้งนี้ สิทธิการบินลากจูงเครื่องร่อนและลากป้ายจะใช้ได้ก็ต่อเมื่อผู้ถือใบอนุญาตมีประสบการณ์ล่าสุดภายใน ๒๕ เดือน โดยจะต้องทำการลากจูงเครื่องร่อนหรือลากป้ายไม่น้อยกว่า ๕ เที่ยวบิน ในกรณีที่ผู้ถือใบอนุญาตขาดประสบการณ์ล่าสุดดังกล่าวจะกลับมาใช้สิทธิได้เมื่อได้ทำการบินภายใต้การกำกับดูแลของครุการบินโดยจะต้องทำการลากจูงเครื่องร่อนหรือลากป้ายเพิ่มเติมให้ครบ ๕ เที่ยวบิน

(ค) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีศักยการบินกลางคืน (Night Rating) เนพาลสำหรับนักบินส่วนบุคคลเครื่องบิน นักบินส่วนบุคคลเชลิคอปเตอร์ นักบินส่วนบุคคลน้ำอากาศ นักบินบัลลูน นักบินเครื่องบินเบา และนักบินบัลลูนเบา มีสิทธิทำการบินในเวลากลางคืนด้วยกฎการบินแบบทัศนวิสัยได้ก็ต่อเมื่อมีการบันทึกศักยนั้นลงในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่

(๑๐) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องร่อน มีสิทธิ

(ก) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานในเครื่องร่อนที่ต้นมีประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติในวิธีการปล่อยเครื่องร่อนนั้น และถ้ามีการบรรทุกผู้โดยสาร ผู้ถือใบอนุญาตจะต้องมีประสบการณ์ในการทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานในเครื่องร่อนนั้นมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง

(ข) ทำหน้าที่เป็นครุการบิน หรือผู้ทดสอบภาคอากาศนักบิน โดยมีค่าตอบแทนได้ในเครื่องร่อน และเครื่องร่อนเบา สำหรับการออกหรือต่ออายุใบอนุญาตนักบินเครื่องร่อนและเครื่องร่อนเบา

(ค) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรสทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๑๑) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินบลลุน มีสิทธิ

(ก) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานในบลลุน โดยไม่มีค่าตอบแทนในเที่ยวบินที่ไม่ได้บินขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Non Commercial Air Transport)

(ข) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานในบลลุนโดยมีค่าตอบแทน เพื่อขนส่งสินค้า หรือผู้โดยสารในเที่ยวบินขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) โดยจะต้อง

๑) มีอายุ ๑๙ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

๒) ทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ชั่วโมง และทำการบินขึ้นและลง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ครั้ง

๓) ผ่านการทดสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) จากผู้ทดสอบด้านการบินที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการ

(๔) ทำหน้าที่เป็นครุการบิน หรือผู้ทดสอบภาคอากาศนักบิน โดยมีค่าตอบแทนได้ในบลลุนและบลลุนเบา สำหรับการออกหรือต่ออายุใบอนุญาตตามชั้น (Class) และกลุ่ม (Group) สำหรับใบอนุญาตนักบินบลลุน และบลลุนเบา

(ค) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรสทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๑๒) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบินเบา นักบินเซลลิคอปเตอร์เบา นักบินเครื่องร่อนเบา นักบินบลลุนเบา มีสิทธิทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานในเครื่องบินเบา เซลลิคอปเตอร์เบา เครื่องร่อนเบา หรือบลลุนเบา ที่ไม่ได้บินขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Non Commercial Air Transport) มีสิทธิทำการเฉพาะการทำการบินภายใต้ประเทศ ดังนี้

(ก) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบินเบา มีสิทธิ

(๑) ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมอากาศยานกับเครื่องบินแบบเครื่องยนต์เดียวลูกสูบ - พื้นดิน (Single - Engine Piston Aeroplanes - Land) หรือเครื่องบินแบบเครื่องยนต์เดียวลูกสูบ - พื้นน้ำ (Single - Engine Piston Aeroplanes - Sea) หรือเครื่องร่อนมอเตอร์ทัวร์ทัวร์ (Touring Motor Gliders (TMGs)) ซึ่งมีมวลรวมวิ่งขึ้นสูงสุดไม่เกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม และมีผู้โดยสารได้ไม่เกิน ๓ คน

(๒) รับขนส่งผู้โดยสาร โดยจะต้องมีชั่วโมงบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานกับเครื่องบินหรือเครื่องร่อนมอเตอร์ทัวร์ทัวร์ (Touring Motor Gliders (TMGs)) ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมงบิน

(๓) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจրทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติกรณ์ เหตุการณ์ ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๔) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเฮลิคอปเตอร์เบา มีสิทธิ

(๑) ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมอากาศยานกับเฮลิคอปเตอร์เครื่องยนต์เดียว (Single - Engine Helicopters) ซึ่งมีมวลรวมวิ่งขึ้นสูงสุดไม่เกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม และมีผู้โดยสารได้ไม่เกิน ๓ คน

(๒) รับขนส่งผู้โดยสาร โดยจะต้องมีชั่วโมงบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานกับเฮลิคอปเตอร์เบา ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมงบิน

(๓) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติกรณ์ เหตุการณ์ ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๕) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องร่อนเบา มีสิทธิ

(๑) ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมอากาศยานกับเครื่องร่อนเบา ที่มีมวลรวมวิ่งขึ้นสูงสุดไม่เกิน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม หรือเครื่องร่อนมอเตอร์ทัวร์ทัวร์ (Touring Motor Gliders (TMGs)) ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนด

(๒) บรรทุกผู้โดยสารโดยจะต้องมีชั่วโมงบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานกับเครื่องร่อนเบามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมงบิน หรือทำการปล่อย (Launches) จำนวน ๓๐ เที่ยว

(๓) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติกรณ์ เหตุการณ์ ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๖) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินบัลลูนเบา มีสิทธิ

(๑) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยานกับบัลลูนที่ใช้ความร้อน (Hot Air Balloon) หรือนาวาอากาศที่ใช้ความร้อน (Hot-Air Airships) ซึ่งมีปริมาตรสูงสุดไม่เกิน ๓,๔๐๐ ลูกบาศก์เมตร (m^3) หรือ ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร (m^3) สำหรับบัลลูนที่ใช้แก๊ส (Gas Balloons) และมีผู้โดยสารได้ไม่เกิน ๓ คน

(๒) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๓) ผู้ถือใบอนุญาตศิษย์การบินอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล มีสิทธิทำการเฉพาะการทำการบินภายในประเทศ ดังนี้

(ก) ทำการบินเดี่ยวภายใต้การควบคุมดูแลของครุการบินสำหรับอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล (RPAS) หรือได้รับอนุญาตจากครุการบินสำหรับอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล (RPAS) หรือทำการบินเพื่อทดสอบภาคอากาศโดยผู้ทดสอบภาคอากาศนักบินเพื่อออกใบอนุญาตหรือศักยภาพบิน

(ข) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๔) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล สำหรับเครื่องบิน น้ำยาอากาศ เครื่องร่อน อากาศยานปีกหมุน อากาศยานขึ้นลงทางดิ่ง และบลลุน มีสิทธิ

(ก) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน (Pilot-in-Command (PIC)) สำหรับอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล และสถานีควบคุมระยะไกล ซึ่งตามไปรับรองแบบกำหนดให้ใช้นักบินเพียงหนึ่งคนในการปฏิบัติการบิน

(ข) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ช่วยสำหรับอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล

(ค) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน (Pilot-in-Command (PIC)) สำหรับอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล ซึ่งตามไปรับรองแบบกำหนดให้มีนักบินผู้ช่วยในการปฏิบัติการบิน

(ง) ทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน (Pilot-in-Command (PIC)) หรือนักบินผู้ช่วยสำหรับระบบอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล (Remotely Piloted Aircraft System (RPAS)) ที่ปฏิบัติการบินภายในภูมิภาคบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (IFR)

(จ) ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน

(๕) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกลที่มีศักยครุการบินสำหรับอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล (RPAS Instructor Rating) มีสิทธิทำการกับอากาศยานประเภทและแบบ และสถานีควบคุมระยะไกล ที่ตนมีสิทธิทำการเป็นนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน ดังนี้

(๑) ควบคุมดูแลการบินเดี่ยวของผู้ถือใบอนุญาตนักบินศิษย์การบินอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล

(๒) ดำเนินการฝึกอบรมศิษย์การบินเพื่อการออกใบอนุญาตนักบินอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล

ข้อ ๖ สิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบินตามข้อ ๕ จะใช้ได้กับเฉพาะอากาศยานประเภท (Category) ชั้น (Class) และแบบ (Type) ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่

- (๑) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินอากาศยานเบา นักบินเครื่องร่อน และนักบินบลลุน
- (๒) ทำการบินเพื่อประโยชน์ในการฝึกบิน (Training)
- (๓) ทำการบินเพื่อทดสอบภาคปฏิบัติ (Skill Test) หรือการบินทดสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Checks)

(๔) การบินที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำหรือการแก้ไขแบบอากาศยาน หรือการบินทดลอง (Testing) ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการเป็นหนังสือ

(๕) การบินในวัตถุประสงค์พิเศษซึ่งไม่มีกำหนดเป็นทางค้าและไม่มีการบรรทุกคนโดยสาร ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการเป็นหนังสือ

ข้อ ๗ สิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบินตามข้อ ๕ จะใช้ได้เมื่อผู้ถือใบอนุญาต มีประสบการณ์ล่าสุด ดังนี้

- (๑) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบิน นักบินไฮลิคอปเตอร์ นักบินน้ำอากาศ นักบินเครื่องร่อน
- (ก) กรณีการทำการบินที่ไม่ใช่การบินเพื่อการพาณิชย์หรือไม่ใช่การบินที่มีการบรรทุกหรือขนส่งผู้โดยสาร จะใช้สิทธิทำการได้เมื่อผู้ถือใบอนุญาตยังคงความสามารถและมีประสบการณ์กับอากาศยานนั้น ล่าสุดใน ๙๐ วัน ใน การบินขึ้นไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยว และบินลงไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยว และในกรณีที่ผู้ถือใบอนุญาตนักบินขาดประสบการณ์ล่าสุดดังกล่าว ผู้ถือใบอนุญาตจะกลับมาใช้สิทธิตามใบอนุญาตได้ เมื่อทำการบินคู่กับครุการบิน หรือบินคู่กับผู้ถือใบอนุญาตที่มีประสบการณ์ล่าสุดตามที่กำหนดไว้อยู่ โดยจะต้องทำการบินขึ้นไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยว และบินลงไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยว กับอากาศยานหรือเครื่องซ่อม ฝึกบินจำลอง (Full Flight Simulator - FFS) ที่ได้รับการรับรองจากผู้อำนวยการ

(ข) กรณีการทำการบินเพื่อการขนส่งพาณิชย์ หรือขนส่งผู้โดยสาร จะใช้สิทธิทำการได้ เมื่อผู้ถือใบอนุญาตยังคงความสามารถและมีประสบการณ์กับอากาศยานนั้น ล่าสุด ดังนี้

- (๑) กรณีทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน (PIC) หรือนักบินผู้ช่วย (Co-Pilot) จะต้องทำการบินขึ้นและบินเข้าสู่สนามบินเพื่อลงจอด ไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยวบิน ภายใน ๙๐ วัน โดยทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมเที่ยวบิน (Pilot Flying) กับอากาศยานหรือเครื่องซ่อม ฝึกบินจำลอง (Full Flight Simulator - FFS) ที่ได้รับการรับรองจากผู้อำนวยการตามชั้น (Class) หรือแบบอากาศยาน (Type) ที่ระบุในใบอนุญาต เว้นแต่ผู้ถือใบอนุญาตได้รับศักยภาพการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน

(๒) กรณีทำการบินกลางคืนในฐานะผู้ควบคุมอากาศยาน (PIC) จะต้องทำการบินขึ้น และบินลงในเวลากลางคืน ไม่น้อยกว่า ๑ เที่ยวบิน ภายใน ๙๐ วัน และทำหน้าที่เป็นนักบินผู้ควบคุมเที่ยวบิน (Pilot Flying - PF) กับอากาศยานหรือเครื่องซ่อม ฝึกบินจำลอง (Full Flight Simulator - FFS) ที่ได้รับการรับรองจากผู้อำนวยการตามชั้น (Class) หรือแบบอากาศยาน (Type) ที่ระบุในใบอนุญาต เว้นแต่ผู้ถือใบอนุญาตได้รับศักยภาพการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน

๓) กรณีทำการบินระดับ (Cruise Relief) ในฐานะนักบินผู้ช่วยจะต้องปฏิบัติตาม (ข) ๑) หรือทำการบินระดับไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยวบิน ภายใน ๙๐ วัน โดยต้องเป็นอากาศยานตามประเภท ชั้น (Class) หรือแบบอากาศยาน (Type) เดียวกันหรือทำการบินแบบ Recency and Refresher Flying Skill ตามที่ผู้อำนวยการกำหนดกับเครื่องซ่อมฝึกบินจำลอง (Full Flight Simulator - FFS) ที่ได้รับการรับรองจากผู้อำนวยการ ทั้งนี้ สามารถทำการบินในคราวเดียวกันกับการฝึกอบรมหลักสูตรแบบ Refresher Training ตามข้อกำหนดในเรื่องการปฏิบัติการของผู้ได้รับใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ

๔) กรณีนักบินเครื่องบินมีศักยภาพบินกับเครื่องบินมากกว่า ๑ แบบ ซึ่งเป็นแบบที่มีระบบการควบคุมและการปฏิบัติที่คล้ายกัน (Similar Handling and Operation Characteristics) จะต้องทำการบินขึ้นและบินลงตามที่กำหนดใน (ข) ๑) หรือดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดใน Operational Suitability Data (OSD) ที่ระบุในใบรับรองแบบอากาศยาน

๕) กรณีนักบินเหลือคู่อุปเทอร์มีศักยภาพบินกับเหลือคู่อุปเทอร์ที่ไม่มีความซับซ้อน (Non Complex) มากกว่า ๑ แบบ ซึ่งมีระบบการควบคุมและการปฏิบัติที่คล้ายกัน (Similar Handling and Operation Characteristics) ตามที่กำหนดใน Operational Suitability Data (OSD) ที่ระบุในใบรับรองแบบอากาศยาน จะต้องทำการบินขึ้นและบินลงตามที่กำหนดใน (ข) ๑) โดยอาจทำการบินกับเหลือคู่อุปเทอร์แบบใดแบบหนึ่งก็ได้ แต่จะต้องทำการบินกับเหลือคู่อุปเทอร์ให้ครบถ้วนแบบไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมงภายในระยะเวลา ๖ เดือน

ทั้งนี้ระยะเวลาตามที่กำหนดใน (ข) ๑) และ ๒) อาจขยายจาก ๙๐ วัน แต่ไม่เกิน ๑๒๐ วันได้ หากผู้ถือใบอนุญาตทำการบินเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในเส้นทางบินภายใต้การกำกับดูแล (Line Flying Under Supervision : LIFUS) กับครุการบินที่ได้รับการรับรองจากผู้อำนวยการ (TRI) หรือผู้ทดสอบภาคอากาศ (TRE)

กรณีผู้ถือใบอนุญาตนักบินขาดประสบการณ์ล่าสุดตามกำหนดระยะเวลาตาม (ข) ๑) - ๕) และ ผู้ถือใบอนุญาตจะกลับมาใช้สิทธิตามใบอนุญาตได้เมื่อเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน (ข) ๑) และ ๒) กับอากาศยานหรือเครื่องซ่อมฝึกบินจำลอง (Full Flight Simulator - FFS) ที่ได้รับการรับรองจากผู้อำนวยการตามชั้น (Class) หรือแบบอากาศยาน (Type) ที่ระบุในใบอนุญาต

(๒) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินบัลลูน จะใช้สิทธิทำการได้เมื่อ มีประสบการณ์ล่าสุดภายใน ๑๙๐ วัน โดย

(ก) ทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมเที่ยวบิน (Pilot Flying) ไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยวบิน ซึ่งจะต้องทำการบินตามชั้น (class) และกลุ่ม (Group) ตามที่ระบุในใบอนุญาตอย่างน้อย ๑ เที่ยว หรือ

(ข) ทำการบินภายใต้การกำกับดูแลของครุการบิน ไม่น้อยกว่า ๑ เที่ยวบิน

กรณีผู้ถือใบอนุญาตขาดประสบการณ์ล่าสุดผู้ถือใบอนุญาตนั้นจะกลับมาใช้สิทธิทำการได้ต่อเมื่อผ่านการตรวจสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) จากผู้ทดสอบด้านการบินของสำนักงาน

กับบลลุนในแต่ละชั้น (Class) ที่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจทำการบินเพิ่มเติมหรือทำการบินขึ้นและบินลง ตามที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่ง โดยทำการบินคู่กับครุการบินหรือบินเดี่ยวภายใต้การควบคุมดูแลของครุการบิน

ทั้งนี้ ภายใน ๒๕ เดือนก่อนทำการบินผู้ถือใบอนุญาตนักบินบลลุนที่ทำการบินเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) จะต้องผ่านการทดสอบความเชี่ยวชาญด้านใบอนุญาต (Proficiency Check) โดยผู้ทดสอบด้านการบิน เพื่อแสดงถึงความสามารถทำการบินในการขึ้นส่งผู้โดยสารในเที่ยวบินเพื่อการพาณิชย์ หรือผ่านการอบรมหลักสูตร Refresher ที่ผู้อำนวยการรับรองจากสถาบันที่ผู้อำนวยการรับรอง

(๓) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบินเบา จะใช้สิทธิทำการได้เมื่อผู้ถือใบอนุญาตยังคงความสามารถ และมีประสบการณ์กับเครื่องบินหรือเครื่องร่อนมอเตอร์ทัวร์ทัวร์ (Touring Motor Gliders (TMGs)) นั้น ล่าสุดภายใน ๒ ปี โดย

(ก) ทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยาน หรือทำการบินคู่กับครุการบิน หรือบินเดี่ยว ภายใต้การกำกับดูแลของครุการบิน ไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง โดยต้องทำการบินขึ้นและบินลงไม่น้อยกว่า ๑๒ เที่ยว และผ่านหลักสูตรการอบรมแบบ Refresher Training ที่ผู้อำนวยการรับรองจากสถาบันที่ผู้อำนวยการรับรองไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงบิน

(ข) ผ่านการทดสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) โดยผู้ทดสอบด้านการบิน ของสำนักงาน

(ค) กรณีผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบินเบาที่มีศักยภาพบินตามชั้น (Class) ทั้งเครื่องบินแบบเครื่องยนต์เดี่ยวลูกสูบ - พื้นดิน (Single - Engine Piston, Land) และเครื่องบินแบบเครื่องยนต์เดี่ยวลูกสูบ - พื้นน้ำ (Single-Engine Piston Aeroplanes - Sea) สามารถทำการบินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน (๓) (ก) กับเครื่องบินแบบใดแบบหนึ่งหรือทั้งสองแบบโดยมีชั่วโมงบินไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง และทำการบินขึ้นและบินลงจำนวนไม่น้อยกว่า ๖ เที่ยวจากทั้งหมด ๑๒ เที่ยวสำหรับแต่ละชั้นของอากาศยาน

กรณีผู้ถือใบอนุญาตขาดประสบการณ์ล่าสุดผู้ถือใบอนุญาตนั้นจะกลับมาใช้สิทธิทำการได้ ต่อเมื่อผ่านการตรวจสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) จากผู้ทดสอบด้านการบินของสำนักงาน กับเครื่องบินและศักยภาพบินที่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจทำการบินเพิ่มเติมหรือทำการบินขึ้นและบินลงตามที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่ง โดยทำการบินคู่กับครุการบินหรือบินเดี่ยวภายใต้การควบคุมดูแลของครุการบิน

(๔) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินไฮลิคอปเตอร์เบา จะใช้สิทธิทำการได้เมื่อผู้ถือใบอนุญาตยังคงความสามารถและมีประสบการณ์ล่าสุดภายใน ๑๒ เดือน กับไฮลิคอปเตอร์แบบนั้น โดย

(ก) ทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานหรือทำการบินคู่กับครุการบินหรือทำการบินเดี่ยวภายใต้การกำกับดูแลของครุการบินไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง ซึ่งรวมถึงการทำการบินขึ้น การบินเข้าสู่สนามบินเพื่อลงจอดจำนวน ๖ เที่ยว และผ่านหลักสูตรการอบรมแบบ Refresher Training ไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงบิน

(ข) ผ่านการทดสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) โดยผู้ทดสอบด้านการบิน ของสำนักงาน

กรณีผู้ถือใบอนุญาตขาดประสบการณ์ล่าสุดผู้ถือใบอนุญาตนั้นจะกลับมาใช้สิทธิทำการได้ต่อเมื่อผ่านการตรวจสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) จากผู้ทดสอบด้านการบินของสำนักงานกับelenium และศักยภาพบินที่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจทำการบินเพิ่มเติมหรือทำการบินขึ้นและบินลงตามที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่ง โดยทำการบินคู่กับครุการบินหรือบินเดี่ยวภายใต้การควบคุมดูแลของครุการบิน

(๔) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินบลลุนเบา จะใช้สิทธิทำการได้เมื่อผู้ถือใบอนุญาตยังคงความสามารถและมีประสบการณ์ล่าสุดภายใน ๒๔ เดือน กับบลลุนในแต่ละชั้น (Class) โดยต้องทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง รวมถึงทำการบินขึ้นและบินลงจำนวน ๑๐ เที่ยว และทำการบินกับครุการบินไม่น้อยกว่า ๑ เที่ยวบิน กรณีที่นักบินมีศักยภาพบินกับบลลุนมากกว่าหนึ่งชั้น (Class) หากจะใช้สิทธิทำการกับบลลุนในชั้นอื่น จะต้องมีประสบการณ์ในการทำการบินกับชั้นนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมง รวมถึงการทำการบินขึ้นและบินลงจำนวน ๓ เที่ยว ภายใน ๒๔ เดือนล่าสุด

กรณีผู้ถือใบอนุญาตขาดประสบการณ์ล่าสุดผู้ถือใบอนุญาตนั้นจะกลับมาใช้สิทธิทำการได้ต่อเมื่อผ่านการตรวจสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) จากผู้ทดสอบด้านการบินของสำนักงานกับบลลุนในแต่ละชั้น (Class) ที่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจทำการบินเพิ่มเติมหรือทำการบินขึ้นและบินลงตามที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่ง โดยทำการบินคู่กับครุการบินหรือบินเดี่ยวภายใต้การควบคุมดูแลของครุการบิน

(๕) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องร่อนเบา จะใช้สิทธิทำการได้เมื่อ

(ก) คงความสามารถและมีประสบการณ์กับเครื่องร่อนล่าสุดภายใน ๒๔ เดือน โดยต้องทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมงบิน รวมถึงการปล่อยเครื่องร่อนจำนวน ๑๕ เที่ยว และทำการฝึกบินกับครุการบินไม่น้อยกว่า ๒ เที่ยว

(ข) การทำการบินกับเครื่องร่อนมอเตอร์ทัวร์ริ่ง (Touring Motor Gliders (TMGs)) จะใช้สิทธิทำการได้เมื่อผู้ถือใบอนุญาตยังคงความสามารถและมีประสบการณ์ล่าสุดกับ TMGs นั้นภายใน ๒๔ เดือน โดยทำการบินในฐานะนักบินผู้ควบคุมอากาศยานไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมงบิน ซึ่งรวมถึงการบินขึ้นและบินลงจำนวน ๑๒ เที่ยว และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรแบบ Refresher Training ที่ผู้อำนวยการรับรอง กับครุการบินไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงบิน

กรณีผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องร่อนเบาขาดประสบการณ์ล่าสุดตาม (ก) และ (ข) ผู้ถือใบอนุญาตจะกลับมาใช้สิทธิทำการได้ต่อเมื่อผ่านการตรวจสอบความเชี่ยวชาญ (Proficiency Check) จากผู้ทดสอบด้านการบินของสำนักงานกับเครื่องร่อนหรือ TMGs หรือทำการบินเพิ่มเติมหรือทำการบินขึ้นและบินลง บินคู่กับครุการบิน หรือบินเดี่ยวภายใต้การควบคุมดูแลของครุการบิน

ข้อ ๘ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินจะทำหน้าที่พนักงานวิทยุประจำอากาศยานเพื่อรับ - ส่งข่าว เกี่ยวกับการปฏิบัติการของอากาศยาน การขอคำอนุญาตในการควบคุมจราจรทางอากาศ การแจ้งอุบัติเหตุ อุบัติการณ์ เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยในการบินพลเรือน และข่าวเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินอากาศของตน เมื่อได้รับการบันทึกศักยภาพบิน (Rating) เช่นว่า้นในใบอนุญาต

ข้อ ๙ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินจะใช้สิทธิทำการตามศักยกรรมการบินในข้อ ๕ (๖) (๗) (๘) และ (๙) ได้ เมื่อได้มีการบันทึกศักยนั้นในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ อายุของศักยกรรมการบินให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของผู้อำนวยการ

ข้อ ๑๐ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินจะใช้สิทธิตามใบอนุญาตทำการบินในเวลากลางคืนได้เมื่อได้รับการฝึกบินคู่กับครุกรรมการบินในการทำการบินขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ เที่ยว และบินลงไม่น้อยกว่า ๕ เที่ยว และทำการบินกลางคืนไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง เว้นแต่ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่ต้องได้รับการบันทึกศักยกรรมการบินกลางคืน (Night Rating) ตามข้อ ๕ (๙) (ค)

ภายใต้บังคับของวรรคหนึ่ง กรณีผู้ถือใบอนุญาตนักบินอาสาฯที่ควบคุมการบินจากระยะไกล จะใช้สิทธิทำการบินกลางคืนได้จะต้องสำเร็จการศึกษาหลักสูตรศักยกรรมการบินกลางคืนสำหรับอาสาฯที่ควบคุมการบินจากระยะไกลที่ผู้อำนวยการรับรองจากสถาบันที่ผู้อำนวยการรับรอง

ข้อ ๑๑ ผู้ถือใบอนุญาตศิษย์พนักงานควบคุมการจราจրทางอากาศ มีสิทธิฝึกปฏิบัติงานควบคุมการจราจรทางอากาศจริง ตามศักยควบคุมจราจรทางอากาศ และศักยอื่น ๆ ตามข้อ ๑๒ ที่ระบุในใบอนุญาต ณ หน่วยงานควบคุมการจราจรทางอากาศบริเวณสนามบิน เขตประชิดสนามบินหรือในพื้นที่ควบคุม ทั้งนี้ สิทธิดังกล่าวจะใช้ได้เมื่อการฝึกปฏิบัติงานนั้นอยู่ภายใต้การอำนวยการและการควบคุมดูแลของผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศที่มีศักยควบคุมการจราจรทางอากาศตรงกับประเภทของการควบคุมการจราจรทางอากาศที่ผู้ถือใบอนุญาตศิษย์พนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศนั้นฝึกปฏิบัติงาน และต้องเป็นผู้ได้รับใบปรับรองครุฝึกภาคปฏิบัติการควบคุมการจราจรทางอากาศ (On-The-Job Training Instructor-OJT) ด้วย ทั้งนี้ การรับรองครุฝึกภาคปฏิบัติการควบคุมการจราจรทางอากาศเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

ผู้ถือใบอนุญาตศิษย์พนักงานควบคุมจราจรทางอากาศที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสิทธิทำการที่ได้รับภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาต หรือขาดการปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องกันตามสิทธิทำการที่ได้รับเป็นระยะเวลามากกว่าหนึ่งปี จะสามารถเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานควบคุมการจราจรทางอากาศจริงได้ต่อเมื่อผ่านการประเมินตามสมรรถนะจากสถาบันฝึกอบรมด้านการควบคุมการจราจรทางอากาศได้รับการรับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial Training) และผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมที่จำเป็นตามผลการประเมินด้านสมรรถนะ

ข้อ ๑๒ ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ มีสิทธิทำการของผู้ถือใบอนุญาต ผู้ประจำหน้าที่ศิษย์พนักงานควบคุมจราจรทางอากาศตามข้อ ๑๑ และมีสิทธิทำการตามศักยที่ตนมีสิทธิทำการที่เป็นพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศเมื่อมีการบันทึกศักยควบคุมการจราจรทางอากาศนั้นลงในใบอนุญาตและศักยนั้นยังมีผลใช้บังคับอยู่ ดังนี้

(๑) ศักยควบคุมการจราจรทางอากาศบริเวณสนามบินด้วยทัศนวิสัย (Aerodrome Control Visual (ADV)) มีสิทธิทำการในการให้บริการจราจรทางอากาศบริเวณสนามบินที่ไม่มีเครื่องวัดประกอบการบิน

เพื่อทำการบินเข้าสู่สนามบิน (Instrument approach) หรือไม่มีวิธีปฏิบัติในการบินออกจากสนามบิน (Departure procedure)

(๒) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศบริเวณสนามบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน (Aerodrome Control Instrument (ADI)) มีสิทธิทำการในการให้บริการจราจรทางอากาศบริเวณสนามบินที่มีเครื่องวัดประกอบการบินในการบินเข้าสู่สนามบิน (Instrument approach) หรือมีวิธีปฏิบัติในการบินออก (Departure procedure) แบ่งออกเป็น

(ก) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Air Control Endorsement (AIR) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศแก่อากาศยานที่บินอยู่ในบริเวณสนามบินและอากาศยานบนทางวิ่ง

(ข) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Ground Movement Control (GMC) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุมจราจรบริเวณภาคพื้นดิน

(ค) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Tower Control (TWR) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศบริเวณสนามบิน ทั้งนี้ สิทธิทำการดังกล่าวให้รวมถึงสิทธิทำการของศักยภาพคุณจราจรทางอากาศแบบ Air Control Endorsement (AIR) และ Ground Movement Control (GMC)

(ง) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Ground Movement Surveillance (GMS) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุมจราจภาคพื้นดินที่ติดตั้งระบบ Aerodrome Surface Movement Guidance System ทั้งนี้ ผู้ที่จะขอบันทึกศักยภาพคุณจราจรทางอากาศแบบ Ground Movement Surveillance (GMS) ต้องเป็นผู้ที่ได้รับการบันทึกศักยภาพคุณจราจรทางอากาศแบบ Ground Movement Control (GMC) หรือ Tower Control (TWR) แล้ว

(จ) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Aerodrome Radar Control (RAD) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุมการจราจรทางด้วยระบบติดตามอากาศยานด้วยเรดาร์ (Surveillance Radar Equipment) ทั้งนี้ ผู้ที่จะใช้สิทธิทำการศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Aerodrome Radar Control (RAD) จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการบันทึกศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Air Control Endorsement (AIR) ตาม (ก) หรือได้รับการบันทึกศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศแบบ Tower Control (TWR) ตาม (ค) แล้ว

(๓) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศเขตประชิดสนามบินด้วยกฎเกณฑ์การปฏิบัติ (Approach Control Procedural Rating (APP)) มีสิทธิทำการในการให้บริการจราจรทางอากาศกับอากาศยานที่ทำการบินเข้า (Arriving) บินออก (Departing) หรืออากาศยานที่บินผ่าน (Transiting) โดยไม่ใช้ระบบติดตามอากาศยาน (Surveillance Equipment) และ

(๔) ศักยภาพคุณการจราจรทางอากาศเขตประชิดสนามบินด้วยระบบติดตามอากาศยาน (Approach Control Surveillance Rating (APS)) มีสิทธิทำการในการให้บริการจราจรทางอากาศ

กับอากาศยานที่ทำการบินเข้า (Arriving) บินออก (Departing) หรืออากาศยานที่บินผ่าน (Transiting) โดยใช้ระบบติดตามอากาศยาน (Surveillance Equipment) ทั้งนี้ สามารถมีสิทธิทำการเพิ่มเติม กับศักยภาพควบคุมการจราจรทางอากาศ ดังต่อไปนี้

(ก) ศักยภาพควบคุมการจราจรทางอากาศเขตประชิดสนามบินด้วยเรดาร์ซึ่งบอกมุ่ร่อนระยะ และทิศทาง (Precision Approach Radar (PAR)) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุม จราจรทางอากาศในเขตประชิดสนามบินด้วยเรดาร์ซึ่งบอกมุ่ร่อน ระยะ และทิศทาง ด้วย Precision Approach Radar สำหรับอากาศยานที่อยู่ในระยะแวงร่อนสุดท้าย (Final Approach)

(ข) ศักยภาพควบคุมการจราจรทางอากาศเขตประชิดสนามบินด้วยระบบติดตามอากาศยาน ด้วยเรดาร์ (Surveillance Radar Approach (SRA)) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุม จราจรทางอากาศด้วยระบบติดตามอากาศยาน (Surveillance Equipment) สำหรับอากาศยานที่อยู่ ในระยะแวงร่อนสุดท้าย (Final Approach)

(ค) ศักยภาพควบคุมการจราจรทางอากาศในพื้นที่ควบคุมประชิดสนามบิน (Terminal Control (TCL)) มีสิทธิในการควบคุมดูแลการให้บริการควบคุมจราจรทางอากาศด้วยระบบติดตามอากาศยานได้ สำหรับอากาศยานในพื้นที่สนามบิน (Terminal Area) และ/หรือ พื้นที่ใกล้เคียง (Adjacent Sector)

(ง) ศักยภาพควบคุมการจราจรทางอากาศในพื้นที่ด้วยกฎเกณฑ์การปฏิบัติ (Area Control Procedural Rating (ACP)) มีสิทธิทำการในการให้บริการจราจรทางอากาศกับอากาศยานในพื้นที่ โดยไม่ใช้ ระบบติดตามอากาศยาน (Surveillance Equipment)

(บ) ศักยภาพควบคุมการจราจรทางอากาศในพื้นที่ควบคุมด้วยระบบติดตามอากาศยาน (Area Control Surveillance Rating (ACS)) มีสิทธิทำการในการให้บริการจราจรทางอากาศกับอากาศยานในพื้นที่ โดยใช้ระบบติดตามอากาศยาน (Surveillance Equipment)

ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสิทธิทำการ ของศักยภาพควบคุมการจราจรทางอากาศที่ได้รับภายในระยะเวลาหนึ่งปีบันแต่รันที่ออกใบอนุญาต จะสามารถเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานควบคุมการจราจรทางอากาศจริงได้ต่อเมื่อผ่านการประเมินตาม สมรรถนะจากสถาบันฝึกอบรมด้านการควบคุมการจราจรทางอากาศที่ได้รับการรับรองหลักสูตร การฝึกอบรมเบื้องต้น (Initial training) และผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมที่จำเป็นตามผลการประเมิน ด้านสมรรถนะ

ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศจะใช้สิทธิทำการตามศักยภาพควบคุมการจราจร ทางอากาศตามวรรคหนึ่ง (๑) - (๖) ไม่ได้ หากไม่มีความคุ้นเคยกับข้อมูลข่าวสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง และเป็นปัจจุบันและได้เว้นจากการปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นเวลาติดต่อกันเกิน ๑๙๐ วัน ผู้ถือใบอนุญาต จะกลับมาใช้สิทธิทำการได้เมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศจริงอย่างน้อย ๑๒ ชั่วโมง หรือปฏิบัติหน้าที่กับเครื่องฝึกปฏิบัติการควบคุมการจราจรทางอากาศจำลองที่ได้รับการรับรองจากสำนักงาน อย่างน้อย ๑๙ ชั่วโมง ภายใต้การอำนวยการและควบคุมดูแลของครุฝึกภาคปฏิบัติการควบคุมการจราจร ทางอากาศ (On The Job Training Instructor-OJTI)

ในการบันทึกศักยทำการหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศ (Unit Endorsement) สำหรับผู้ถือใบอนุญาตพนักงานจราจรทางอากาศที่ได้รับการบันทึกศักย (Rating) ควบคุมการจราจรทางอากาศ ในใบอนุญาตแล้ว แต่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสิทธิทำการตามศักยควบคุมจราจรทางอากาศเป็นระยะเวลาตั้งแต่ ๔ ปี ติดต่อกันหรือมากกว่า ก่อนจะเข้ารับการฝึกอบรมศักยทำการหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศ (Unit Training) เพื่อบันทึกศักยทำการหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศ (Unit Endorsement) ได้ จะต้องผ่านการประเมินผลด้านสมรรถนะและเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมที่จำเป็นหลังจากที่ประเมินผลด้านสมรรถนะแล้ว เพื่อให้ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมจราจรทางอากาศมีสมรรถนะที่เหมาะสม ทั้งนี้ การประเมินผลด้านสมรรถนะก่อนเข้ารับการฝึกอบรมนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการด้วย

ข้อ ๑๓ ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศจะใช้สิทธิทำการตามศักยทำการในข้อ ๑๒ ได้เมื่อศักยนั้นได้รับการบันทึกลงในใบอนุญาตและยังมีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ อายุของศักยทำการหน่วยควบคุมการจราจรทางอากาศ (Unit Endorsement) ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๔ ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานอำนวยการบิน มีสิทธิทำหน้าที่ตามขีดความสามารถและความรับผิดชอบในแต่ละด้าน ตามข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยในเรื่องการปฏิบัติการของผู้ได้รับใบอนุญาตพนักงาน

ข้อ ๑๕ สิทธิทำการตามข้อ ๕ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ จะใช้ได้เมื่อ

(๑) ผู้ถือใบอนุญาตมีใบสำคัญแพทย์ตามประเภทของใบอนุญาตที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยว่าด้วยคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตเป็นผู้ประจำหน้าที่ที่มีผลใช้บังคับอยู่ โดยในกรณีที่กำหนดให้ผู้ถือใบอนุญาตนักบินประเภทใดจะต้องมีใบสำคัญแพทย์ชั้น ๑ (Class 1) แต่ผู้นั้นได้รับเพียงใบสำคัญแพทย์ชั้น ๒ (Class 2) ให้ผู้ถือใบอนุญาตนั้นมีเพียงสิทธิทำการตามข้อ ๕ (๒) เท่านั้น

(๒) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินศิษย์การบินก่อนที่จะทำการบินเดี่ยว (Solo Cross Country) ในใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคล ในใบอนุญาตนักบินพาณิชย์ตรี และใบอนุญาตนักบินพาณิชย์เอกสำหรับเครื่องบินและนักบินไฮลิคอปเตอร์ นักบินบัลลูน นักบินเครื่องร่อน นักบินศิษย์การบินอากาศยานที่ควบคุมจากระยะไกล นักบินอากาศยานที่ควบคุมการบินจากระยะไกล ศิษย์พนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ และพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ ต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางการบิน เหมาะสมกับหน้าที่ที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนด ซึ่งต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในภาคผนวก ๑ (ฉบับล่าสุด) แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

ข้อ ๑๖ ผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ไม่มีสิทธิทำหน้าที่เป็นนักบินในอากาศยานที่บินขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) เว้นแต่ผู้ถือใบอนุญาตนักบินบัลลูนหรือเครื่องร่อน ไม่มีสิทธิทำหน้าที่เป็นนักบินกับบัลลูนหรือเครื่องร่อนที่บินขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) เมื่ออายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

กรณีผู้ถือใบอนุญาตนักบินที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ไม่มีสิทธิ์ทำหน้าที่เป็นนักบินในอากาศยานที่บินขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Air Transport) เว้นแต่เป็นการทำการบินกับนักบินมากกว่าหนึ่งคนให้มีสิทธิ์ทำหน้าที่ได้จนอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์

ข้อ ๑๗ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจออกข้อกำหนดเพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเงื่อนไข และข้อจำกัดในการใช้สิทธิ์ทำการของผู้ถือใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่นักบินและศักยภาพบินตามข้อ ๕ ผู้ถือใบอนุญาตศิษย์พนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศตามข้อ ๑๑ ผู้ถือใบอนุญาตพนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศและศักยภาพควบคุมจราจรทางอากาศตามข้อ ๑๒ และผู้ถือใบอนุญาตพนักงานอำนวยการบินตามข้อ ๑๔ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับฉบับนี้

ข้อ ๑๘ บรรดา率เบียบ ประกาศ ตลอดจนคำสั่งของผู้อำนวยการที่ออกตามความในข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๗ ว่าด้วยสิทธิ์ทำการของผู้ถือใบอนุญาตนักบิน พนักงานควบคุมการจราจรทางอากาศ และพนักงานอำนวยการบิน ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับนี้ในเรื่องนั้น ๆ ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

สุทธิพงษ์ คงพูด

ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย